

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 «
Pe 1 lună . 2 «

Nr. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20

—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Polyt și Andrassy.

(*) Cel dintâiu, Polyt, socotind anii, este un moșneag. Făcea parte din sfatul țării încă pe vremea când se așezau temelii întocmirilor d'acum ale țării. D'atunci, dela 1868, și până în zilele noastre, a luptat neincetat pentru lege și dreptate. Sârbilor le este fruntaș încercat, iar în istoria vieții românilor și slovacilor d'asemeni și-a făcut loc: prin el s'a înșghebat la 1895 *congresul naționalităților*, alături cu alt bătrân, podoaba neamului nostru George Pop de Băsești, el a spus în lumea largă că d'aci încolo aceste trei neamuri se întovărășesc, leagă frăție în lupta ce o poartă împotriva stăpânirii ungurești.

Iar de când a pătruns din nou în sfatul țării, se poartă tot cu voinicia omului tânăr, căci neobositul suflet și dornic de a ușura soarta celor trei neamuri. De câte ori a vorbit, a spus crude adevăruri unguirilor și a făcut pe miniștri să privească în jos, rușinați. Le-a arătat mai presus de toate, că nu merg pe cărările înaintașilor lor, a părinților lor, ci până ce, de pildă, Andrassy bătrânul a făcut (la 1868) *legea de ocrotire a naționalităților*, fiul său, ministrul Andrassy d'acum, nu mai vrea să țină socoteala de această lege.

Dintre inimoasele vorbiri rostite de moșneagul Polyt, cea de ieri ni-se pare d'o înșămăntate deosebită. Pe d'oparte pentru cuprinsul ei, pe de altă parte pentru împrejurările date. Știm anume, că nici o stăpânire nu ni-a fost mai dușmănoasă ca

aceasta, în frunte cu Andrassy. Deja când a vorbit întâia oară ca ministru, a spus, în toamna anului trecut, că ne va dripi, pe noi »răsvrățitorii poporului« (cum numește pe fruntași); de poporul sărman va purta însă grijă... Fiecare plugar român ar ști să spună prin ce se arată grija lui Andrassy față de popor: dările cresc mai tare decât bureții după ploaie, iar jandarmii lui Andrassy au uimit lumea la — *Cernova, Pânăde* și prin atâtea alte întâmplări... În cât ne privește, o spuse »Egyetértés« de Duminică: de când e Andrassy poruncitor, s'au pornit împotriva noastră *nu mai puțin decât 50 procese*...

Pe ministrul acesta l'a scuturat ieri Polyt. Și l'a scuturat sdravăn, să-l amețească! I-a aruncat în față rușinea ce se petrece: partidele maghiare cari se întovărășiseră să trântescă pe Tisza pentru că acesta voia să mai înasprească regulamentul dietei, iată vin acum *ele* să facă botniță celor trimiși în dieta țării să aperse drepturile neamurilor. Și vor să facă aceasta *nainte de aducerea legii dreptului de vot obștesc*, deși M. Sa a îndatorat pe Andrassy ca legea asta să se întocmească neîntârziat, cum s'a întâmplat în cealaltă parte a împărăției, în Austria.

A arătat cum rușinea asta partidele maghiare vor s'o ascundă sperind pe unguri cu *primejdia croată și a naționalităților*. I-a dat însă de gol pe miniștri și a spus cum nu este nici o pricină pentru unguri să se teamă că în viitor vor intra mai mulți naționaliști în dietă. Ori câți ar intra adevă-

ei spre binele țării ar lucra, ar cere legi cari să ajute poporului de jos... Cât despre primejdia croată, d'asemeni i-a scuturat bine... Cum să vă temeți de croați — a întrebat — când s'a dovedit nu de mult, că și regulamentul d'acum al dietei vă dă puțința să înăbușiți glasul croaților?... Ați luat cuvântul dela 60 vorbitori cari abia și-au deschis gura, lucru ce nu s'a mai întâmplat în sfatul nici unei țări din lume...

A învinuit apoi aspru pe miniștri pentru că întârzie cu aducerea legii care să dea drept de vot fiecărui fiu al țării, precum a arătat și ticăloasa împărțire a cercurilor electorale, împărțire care mai ales pe români îi scurtează în drepturi.

Să vorbim acum *d'al doilea*, de Andrassy. E chipul magnatului îngâmfat și încrezut cum n'am mai văzut.

Dacă nu se naștea din părinți bogați, era s'ajungă cel mult »ecsecvenț«, ori — »finanț«... Ca »ecsecvenț« nu l'ar fi înduioșat plânsul mamelor când li-se duce vacuța ce hrănea copilul; ca »finanț« ar fi știut să păzească respântiile.

Lui Polyt i-a răspuns, s'o recunoaștem, cu inima deschisă... *Facem cum vrem*, a zis. Pentru că credința lui asta e: D-zeu a făcut pe magnați să domnească peste — proști, iar noi, românii și celelalte naționalități, nu suntem în ochii lui Andrassy de cât o mulțime, care să plătească dare, în sânge și bani; în treburile țării n'avem dreptul să ne amestecăm decât în măsura îngăduită de dânsul... Iată de ce, a zis, legea votului

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Louvre.

De Octavian Crișmariu.

Mulți au văzut aceasta zidire arhitectonică; aceștia de multe ori se vor simți bine, căci emoțiunile, cari ni-le produce arta, ne petrec și în drumurile cele mai materialiste ale realității. Mulți vor fi acela cari au dorul Louvrului, cari simțesc necesitatea aceasta, dar nu o pot satisface, căci le lipsește ceva — mai de multe ori paralele; aceștia sunt cei mai neîndestuliți cu soarta. Dar cea mai mare parte a omenimei nici măcar numele acesta nu l'a auzit; aceștia sunt cei mai fericiți căci »Fericiți cel săraci cu sufletul...«

Cum s'a construit acest palat imens, căci nu se poate că în câțiva ani să fie răsărit din pământ? Și într'adevăr secolul i-a trebuit până când și-a ajuns grandiozitatea de azi.

Ca să-l găsim originea, ar trebui să ne reîntorcem până la Philippe Auguste, care în 1204 a ridicat pe locul acesta o cetățuie, pe care însă numai Carol V a prefăcut o în reședință regească aducându-și aci totodată și biblioteca mare și tesaurile regești. Prima înfătoșare modernă Louvrul și-o capătă în 1546 sub Francisc I prin lucrarea marelui arhitect Lescot, al cărui stil e respectat și de arhitecții de mai târziu, cari mai mult întru estinderea palatului au lucrat. Astfel sub regele Ludovic XIII arhitectul Lemercier dublează lungimea primitivă.

Cea mai însemnată epocă în zidirea Louvrului e domnia marelui rege, Ludovic XIV. Trebuie să

știm, că în 1652 avem încă acolo case particulare, cari împiedică zidirea palatului. În 1661 încep să se ocupe cu gândul, cum să mărească Louvrul. În 1664 vedem idela realizându-se. Louis Leveau e primul arhitect sub Ludovic XIV, care reîncepe zidirea.

El prelungeste palatul și începe la partea orientală, zidește colonade și o cupolă, corăspunzătoare cupolei zidită de Lemercier. Stilul lui e destul de greoi, poate fiindcă s'a ținut strict de stilul lui Lescot.

Marele bărbat Colbert află, că stilul lui Lescot nu e destul de elegant.

Se deschide concurs între arhitecții francezi. Dar proiectele acestora nu l'a satisfăcut nici pe Colbert nici pe Ludovic XIV. Se decise dar să aducă la Paris pe cel mai renumit arhitect din timpul acela, pe Bernini din Roma. Acesta a fost omul destinat pentru o schimbare radicală. Dar s'au înșelat. Colbert l'a reproșat în multe privințe pe Bernini, într'altă parte că palatul nu ar avea destulă lumină și că ar fi prea slab zidit, astfel, că poporul vehement din Paris într'un moment de turburare ar putea ușor să periclitaze vizașul regelui. (E foarte interesant, că deja Colbert face aluziune la revoluțiune!) Așadar Bernini nu făcu multă ispravă... Se reîntoarseră apoi la planul medicului Perrault. Astfel s'a zidit o colonadă superbă și fațada de către Seine.

După moartea lui Ludovic XIV multă vreme nu-și mai sparge nime capul cu zidirea Louvrului. Urmașii lui mai bucurau locuiau în Versailles și în Tuileries, decât în Louvre...

Și a venit marele Napoleon I cu planurile sale mărețe. Extravaganța-i politică o vedem și în

concepțiunea artel... »Numai ce e mare e frumos, ceea ce e spațios și imens poate să ne facă să uităm multe greșeli«, iată cuvintele, cari le auzim într'una repetându-se în gura lui.

Sub el se zidește o parte în vest și se ridică în nord o galerie, care unește Louvrul cu Tuileries. Ș'apoi Napoleon III continuă lucrarea. Cu o sumă de 36 milioane de franci îi succede în scurt timp, până la 1857, să termine galeria de încopclare din nord, edificând o galerie de încopclare și în sud, astfel că edificiul acesta a ajuns să cuprindă un loc de 198000 mp.

Și s'a terminat zidirea acestui palat, care e cel mai mare și cel mai strălucit din lume.

Dar cine locuiește azi palatul acesta grandios? Tot regi, tot dinastii aflăm aici, dar acestia s'impărății democrației, împărați nemuritori. Aici într'un locaș vedem dinastiile rasei latine și dinastiile rasei germane, împărații moderni și împărații antici.

Aici găsim pe marii dinastiei italiene, pe Leonardo da Vinci, Raphael, Michel-Angelo, Andrea del Sarto, Fra Bartolomeo, Giorgione, Titiano, Corregio... Prin tablourile lor pline de armonie și de farmec, prin expunerea unui corp ideal, bine proporționat, ei sunt cei mai aproape de greci. Iar națiunea, care i-a născut, e destinată la rolul de conducător în arte. Ei ne-au arătat idealul artei, arta grecească. Toți artiștii în Italia se inspiră, unde găsim o natură atât de bogată, unde aflăm poporul cel mai inteligent din naștere.

Aici putem admira arta franceză, cu delicatețea și cu sinceritatea ei. Națiunea aceasta ni-se pare ocupând un loc intermediar între arta italiană

obștesc se va face așa, ca românii și alte neamuri să nu prea poată a se strecură în dietă în 'număr supărător pentru domni. Iar regulamentul d'acum al dietei se înăsprește pentru ca astfel să fie ac și de jocul chiar a pușinilor naționaliști cari ar reuși să pătrundă...

Socoteala e cât se poate de lămurită.

Care deputat ungar să nu stea la spațele unui astfel de ministru? Doar cu cât vor intra mai puțini naționaliști în dietă, cu atât mai multe locuri rămân pe seama kossuthiștilor.

Lupta e deschisă deci. Nu împotriva deputaților români, dintre cari cei mai mulți aduc jertfă stând în dietă, ci Andrassy a spus-o fără înconjur: are să ciopârtească din drepturile poporului!

El a pornit cu războiu asupra naționalităților și în ședința de ieri a dietei s'a înfățișat propovăduind învățătura nouă că în politică nu este cale dreaptă (consecvență)... De dragul puterii și sub cuvânt că e țara și »nația« în primejdie, e îngăduit a se face ori ce blăstămăție: să lauzi azi ce ai osândit ieri, să-ți bați joc de legea pentru care strigai că ești gata să-ți dai viața...

Multe s'au făcut pentru înfricarea noastră de când e ministru Andrassy. Nu s'a domolit însă lupta, ci curajul nostru crește. Iar vorbirea de Marți alui Andrassy ne va fi cu un îndemn mai mult, să ne strângem tot mai tare rândurile!

Cine și ce fel de legi se fac? Deputatul Eötvös Károly, unul dintre cei mai de seamă ungar, vorbitor mare și avocat vestit, iață ce a spus ieri despre proiectul de lege privitor la înăsprirea regulamentului dietei:

»Propunerea lui Nagy Emil este scrisă într-o limbă unguerească atât de rea, încât par'că ar fi scris o un băiat de școală. (Răsete). Fleacul acesta fără subscriere și dat l'am citit de șase ori, dar nu l'am înțeles... Acest ceva dă prezidentului așa drepturi ca nimănuil d'aci până în Tibet și îndărăt, afară de Dalailama (răsete). După planul acesta zadarnic ar vrea 150 deputați ceva grabnic, dacă nu vrea și prezidentul. Norocul proiectului e de altfel că nu-l citește nimeni. (Răsete)...

plină de serenitate sau cum am zice »dolce far niente«, și între arta moroasă, nebuloasă, plină de filozofie, de enigme, din țările nordice germane. Pe terenul artelor teatrul e acela prin care francezul se validează. Și teatru vedem și în pictura lor. Scene violente, dureroase, capabile de a escita compătimire ori îngrozire găsim pe pânzele lui Delacroix. O exprimare de simțăminte profunde aflăm atât la Pousoin cât și la cei moderni, la David, Greuze, Ingres, Theodore Rousseau, Corot, Millet...

Cât de mult aș dori să stau înaintea producătorilor artei latine, căci e arta rasei noastre, unde ne vedem reoglindat și caracterul nostru...

Să vedem împărații artei germane.

Și aici cât de mult am avea de admirat. Dar trebuie să trec repede și peste cel mai mare pictor german, Dürer, care atât de bine exprimă spiritul german condus numai și numai de idol și deloc de sensualism — și voiu aminti aci numai ceva despre arta țării de jos, fiindcă arta aceasta ne exprimă mai bine ideile și simțămintele contemporane.

Azi, când am scăpat de jugul medieval și trăim în libertate, când avântul științei ne a produs o revoluție, o criză pe toate terenele intelectuale și morale, pe lângă muzica, care de mult ori ne exprimă ceea ce în confuziunea noastră de azi vedem așa de obscur, cam aceleași simțiri și cugete cari le vedem în Faust ori în Manfred, — arta țării de jos e aceea în care vom afla mai bine reoglindită esența vieții noastre. Tabourile acestea obscure și nebuloase, cari ne-ar înfățișa spiritul omeniei de azi. Ni-se pare că și aceste tablouri ar vrea să strige ca Goethe pe patul mor-

tului e de altfel că nu-l citește nimeni. (Răsete)... De răs este și aceea, ca în afaceri nainte de ordinea zilei să se vorbească după ce s'a isprăvit cu ordinea zilei. În felul acesta rândul afacerilor nainte de ordinea zilei ar veni spre dimineață. Poftim atunci și vorbește în afacere grabnică dimineața. (Răsete.) După o ședință de 16 ore oamenii sunt însă obosiți și supărați. Cum o să se înțeleagă deci?... Ce o să se aleagă cu vaza națiunii?...

Ce le păsă însă unor lpochlmeni ca d'alde Nagy Emil de — vaza națiunii? Lor sfâata putere și slujba grasă le trebuie.

Kossuthiștii se plâng. »Magyarország« dela 26 Febr se plânge că unii foști kossuthiști și-au dat mâna cu — valahii și își bat joc de partidul — kossuthist. Se întreabă de ce tocmai și numai de 48-ști, iar nu și de partidul 67-ist?

Răspunsul nu e greu de dat: pentru că de doi ani încoace mai ales kossuthiștii s'au dovedit fără rușine și cei mai păcătoși.

Numitul ziar își bate apoi joc de deputații — jidovi... I au fost însă buni acești deputați (ca Fischer—Farkasházi) când în numele lui Kossuth îi prostea pe românii din Bihor?!

Mai învinuște apoi pe români și pe kossuthiștii cari au ieșit din partid că fac jocul — Vienel, și-au dat mâna cu Lueger...

Dar nu tot foile kossuthiste scriau mai alaltăieri (cătrănite, adevărat) că arhiducele Salvator la balul de curte unde reprezentă pe împăratul, a băut în cinstea și sănătatea lui Lueger?!

Românilor numai bine le poate părea că au astfel de prieten.

Școala noastră.

De Alexandru Nicolau, avocat (Caracal).

Un principiu care nu are nevoie de nici un fel de demonstrațiune, deoarece, dela sine se înțelege, este că pentru orice categorie de trebuințe sau nevoi sociale, avem necesitate de școală.

Acest principiu atât de bine a fost înțeles în străinătate, încât țări ca Germania, se află în capul tuturor sub raportul organizării salutare a școlilor. Nu există specialitate, sau fel de ocupațiune omenească care să nu-ți albe și pepiniera sa corespunzătoare, școala sa relativă. Dela școli primare, până la universități, învățământul se prezintă sub cea mai solidă întocmire, înzestrat cu tot materialul de lipsă și cu cea mai eficace pedagogie și supraveghere în obținerea rezultatelor. Dela școlile de adulți, întemelte pentru

ții: »Mai multă lumină«, ori ca Ibsen în »Strigoi«: »Soarele, soarele!«

Ne rămâne să vorbim ceva și despre greci. De ce-l amintesc în primul rând? Oare de aceea fiindcă ei și-au jucat rolul? Nu! De aceea, fiindcă ei sunt cei mai moderni! E curios, dar e așa. În întreg Parisul numai despre ei se vorbește (nu pricep profanum vulgus). La Sorbonă la școala socială, la școalele pentru artele frumoase... În tot locul ei sunt la ordinea de zi și sunt admirați. Înaintea unui public furtunos însuflețit se dă azi în Theatre-français »Oedipe rege« de Sofocle, iar în Odeon »Electra« de Euripides. Artiștii și cugetătorii greci sunt discutați, gustați, la ei aflăm cugetările cele mai moderne și tot ceea ce e etern... Între astfel de împrejurări am ipresia cari când aș trăi în Athena antică, umblând în mantaua lui Phidias, Praxiteles ori Scopas, în a lui Platon, ori a lui Sofocles ori Euripides... Maestri aceștia, cari au fost idealul atâtor oameni mari ca Goethe, Schiller ori Lissing (nu amintesc nenumerații imitatori francezi și cei din alte națiuni) — ei sunt și azi încă neînțeleși, întocmai ca învățăturile lui Hristos. În ei aflăm depusă baza scopului umanității!

Dacă Parisul n'ar avea diferitele sale instituțiuni culturale, dacă și nu ar fi focarul științei și al artei pentru care e capitala culturii omenimel, singurul Louvru ar merita să atragă mulțimea din toate părțile lumii. Căci se cuvine să ne închinăm din inimă înaintea împăraților artei, înaintea împăraților umanității!

Paris, în Februarie.

folosul practic și real al tuturor breslelor, până la cele mai înalte instituțiuni de specialitate, ca *technicum* pentru toate ramurile de industrie, *polytechnicum* pentru inginerat, *academii* felurite etc. Până și croitorii își au academia lor: *Schnelder akademie*; berarii, academia lor, *Bierbranerei akademie* etc.

La noi, școlile au fost clădite pentru alt scop; altă accepțiune au avut și rezultate cu totul neașteptate de cele ce ne trebuiau, ne-au dat.

Teoria, la noi, joacă rolul cel mai principal, iar practica unul nul.

În nici o țară, nu se îndoapă școlarii cu mai multă teorie, decât în școlile noastre. În minte, copilului sau școlarul secundar ori studentului, i-se vără un număr colosal de principii teoretice, abstract uni pure, adevăruri și axiome științifice, pe cari aceștia la rândul-le le reprodus, fără nici o urmă de raționament, întocmai ca un gramofon, și după un sistem rutinar cu totul învechit și demodat.

Școala noastră de astăzi, va trebui se albă un alt scop:

Ea, trebuie să fie instrumentul dezvoltării noastre integrale; a renașterii noastre morale; iar adoptarea acestui instrument trebuințelor generale, este și se impune să fie unica noastră preocupățiune.

Cu cât din raporturile noastre cu natura, mediul fizic, social, vom căuta să degajem legi, fapte, fenomene etc., să creștem instituții, menite a asigura binele, feticrea societății, sălășluind-o pe baze raționale; cu atât, vom zice că ne civilizăm.

Cu cât vom înmulți instituțiile culturale și în special pe cele economice, cari întrefin pe cele științifice și morale; cu cât le vom varia, ramifica, multiplica, în vederea realității lucrurilor, a creării diverselor utilități practice; cu cât aceste instituții vor corespunde mai mult, imperioaselor cerințe ale tuturor claselor sociale și în special claselor celei mai număroase care este și cea mai săracă, cu atât vom zice că ne civilizăm.

Căci, în definitiv, ce înțelegem prin *civilizație*? Civilizația nu este decât cultura, dusă la gradul în care individul în societate este un element de progres, un factor conștient și solidar al funcțiilor sociale.

Și sunt 2 feluri de civilizațiuni. Una aparentă și una reală.

Noi ne-am mulțumit cu cea dintâi, ca una ce este mai expeditivă, dar și mai dezastroasă în consecințe.

Dacă cineva ar arunca la o parte marama aparentei și s'ar uită bine — bine la golul rămas, o privește de adâncă tristețe, o compătimire imensă, care ne-ar strânge cumplit inima, ne-ar cuprinde.

Societatea noastră este împărțită în două: pătura urbană și cea rurală, bine distincte una de alta. Pentru una s'a făcut mult în vederea înaintării ei, dar din pricina lipsei de metode raționale, și aceasta astăzi zace în mizerie și ignoranță.

Principalul este, dacă pentru grosul populațiunii, pentru cea masă rurală care este parte integrantă a țării, dacă s'a făcut sau nu ceva. Atât s'a făcut și s'a lucrat de mult pentru ea, încât avem azi 84 proc. analfabeți, după o muncă titanică de 42 ani, începând dela 1864!

În schimb, politică și politicianism s'a făcut mai mult ca ori unde. Politică de ură, și de meschinărie care a ucis în fașă cele mai frumoase aspirațiuni și cele mai înofensive și mai nobile avânturi în splendoarea grandioasei lor dezvoltări!

Este, astăzi, aceasta *masă rurală*, conștientă de rolul ei, de misiunea sa, de funcțiunile ei în organismul societății în mijlocul căreia trăiește? Nu.

Și aici este toată gravitatea.

Aici, esta rana adâncă, care stăpânește și stânjenește mersul firesc al lucrurilor și pune pedică evoluției binefăcătoare a activității noastre generale. Care să fie însă forța, care să alunge întunericul ignoranței, care să transforme *masa* aceea din *inconștientă* în *conștientă*?

Cine o va face se înțeleagă, drepturile și datorile ei; chemarea ei, rostul ei, în activitatea funcțiunii mecanismului social complicat, al căreia angrenajiu îl formează?

Nici o alta, decât răspândirea învățământului; extinderea lui în toate păturile sociale; respectarea și aplicarea cu strictețe a obligativității în-

vălmântului primar; complectarea și lărgirea din ce în ce mai mult a cercului de cunoștințe anteriormente căpătate, la focarul de lumină a societăților culturale din inițiativă privată, școli de adulți, academii populare etc. Și concomitent cu aceasta, pluri-ramificarea învălmântului, transformarea învălmântului secundar și superior, astfel alcătuit, ca să corespundă tuturor cerințelor usuale, *practicității în genere.*

Unul, din marile noastre păcate, în materie de organizație culturală, ecologică, politică, socială, este, de a crol din cabinete legi, proiecte, dispoziții, regulamente, ordonanțe, circulări etc., cari n'au puncte comune de loc sau se brodesc necesităților noastre, firei sau caracterului nostru etno-etologic.

Asfel de legi, crite în general de nepricepuți sunt destinate a nu produce utilitățile practice pentru cari sunt crelate. — Crite pe un calapod teoretic pur, abstract și obtuz sau dau rezultate diametral opuse celor așteptate, sau ele evoluează în jurul negațiunii și nulității.

Natural, când studiem o problemă, o chestiune de interes general, trebuie să observăm cu mare atenție datele chestiunii ce ne propunem a rezolvi. Să observăm cu deamănântul ce legături există între tema ce ni-se propune și ceace ni-se cere a urmări, a afla.

Apoi, să ne ducem la etiologie, să studiem cauza și complexul de condițiuni și împrejurări determinatoare cari ar putea să exercite vre o influență cu un caracter decisiv asupra soluțiunii.

Și, întrebându-ne metodele analizei și sintezei după circumstanțe, vom găsi soluțiunea chestiunii ori problemelor de interes general propusă, rezolvită așa încât ea să fie o consecință naturală a firei lucrurilor, astfel precum ele sunt și se prezintă în natură.

Marele avantaj al acestor soluțiuni căpătate după acest rațional sistem va fi că, ele fiind izvorite din natura intimă a lucrurilor și în strânsă legătură cu elementele lor constitutive și esențiale, ne vor conduce la utilități, la foloase cari să corăspundă uneia sau mai multor categorii de necesități reale.

Astăzi, fabricațiunea legilor din cabinetele ministeriale, a dat faliment, a eșuat. Cel ce o propune sau o face să fie votată riscă să devie ridicol, prin dovedirea ulterioară a neeficacității ei.

Astăzi, omul de legi; omul cu dor de patrie și ai săi, cu iubire de naționalism, cu ardore de a servi interesele generale ale țării, trebuie să se coboare în păturiile profunde ale populațiunii; să așeze urechea pe trupul bolnav al organismului social, și să dea înținsă atențiune auscultățiunii; să se încredințeze de visu de cazurile patologice, se aprofundeze cu perspicacitate simptomatologia socială; iar, leacul, ce-l va aplica, să corăspundă maladiilor, pentru a face o sănătoasă vindecare.

Legea, care va ieși de aici, va fi atunci o binefacere pentru toate interesele.

Noi, legiferăm mult, ba foarte mult chiar. Dar în măsura în care legiferăm, în aceeași măsură și modificăm, spre a legifera din nou, nelăsând unei legi, nici cel mai elementar timp spre a vedea dacă dă vre-un rod bun sau rău.

De 4 ori a fost modificată legea învălmântului secundar și superior; și nici astăzi nu corespunde trebuințelor. În afară de pepinieră de funcționarism, încolo nu ne dă nimic, dar absolut nimic.

Și ce este mai nostim, e că, partidele politice, astfel de se interesează de lucrul, avutul și utilitățile publice, încât ce face unui, strică celalalt; sau îl corigă pe acela, pentruca acesta la rândul său să îndrepteze pe cel dintâi, fără vre-un folos practic social.

Principiile »scoală-te tu, ca să stau eu« și »nu e bun ceace ai făcut tu« au fost aplicate pe seama și în detrimentul societății cu o regularitate și punctualitate matematică.

Vom vedea însă, dacă și de azi înainte mai ne este permis să ne jucăm cu focul. Socotesc că ne-am fript d'ajuns, pentruca să mai continuăm vechiul procedeu.

A mai merge în bobote și mai reteră sistemul nenorocit din trecut, este o crimă.

În întineric am umblat destul și am ajuns pieziș ori evaluat la soluțiuni aparente, cu totul opuse celor cerute de loc, timp și împrejurări.

Unilateralitatea, neseriozitatea și superficialismul era dar bombastic, a fost caracteristica a mai tuturor actelor și manifestațiunilor vieții noastre sociale, publice, private.

Întreg învălmântul nostru, ca să fixez ideile aici, a fost lipsit cu totul de unitatea directorie, și armonia aceea organică care trebuie să existe, între și în toate mlădițele cari alcătuiesc și cari trebuiesc să compună oarecum un tot, un trunchiu, cu înținse falimente potrivit multiplicității și variatelor trebuințe ale vieții unui stat.

Nu s'a avut în vedere mereu, că temelia durabilității și existenței culturale economice a unui stat, precum și sorginta prosperării lui normale nu-i decât un rațional, un sistematic învălmânt izvorit din nevoile națiunii.

Din România.

Îmbunătățiri la Slănic (Moldova). Aflăm cu plăcere că Eforia așezămintelor Stului Spiridon din Iași grație energiei primeforului Penescu, proiectează ameliorarea pitoreștii și salutării stațiunii balneare din Slănic (Moldova).

Adunarea generală a „Victoriei“.

O serbare a muncii. — Interesul obștesc. — Numere cari vorbesc. — Laude meritate.

Dupăcum se știe, Duminecă s'a ținut adunarea generală a acționarilor băncii »Victoria« din Arad. Au fost prezenți următorii acționari:

Virgil Antonescu, George Adam, dr. Cornel Ardelean, Iova Amar, Ioan Ardelean, Vasile Arjoca, Petru Balint, George Bulboca, Ioția Bretean, Achim Bradin, Iacob Bulboca, Constantin Bodrogean, Sava Bugariu, Iuliu Bodea, Arsenie Ciungan, Patriciu Covaciu, Florea Colțeu, dr. Nicolae Ciacian, Roman R. Clorogariu, Petru Dărăbușiu, Pavel Dirlea, dr. Aurel Demian, Traian Dronca, Iuliu Herbay, dr. Sever Ispravnic, George Iancovici, Mitru Jug, George Iovin, Vasile Mangra, George Mladin, Teodosiu Moșu, Constantin Mihulin, Ioan Moldovan, Iosif Moldovan, Nicolae Marcu, dr. Ioan Nemet, dr. Stefan C. Pop, George Ponta Michail, Stefan Ponta Mania, George Popovici, cassar, Ilie Papp, Atanasiu Popovici, G. Popovici, ref., Mitru Ostoia, Sava Raicu, Mihai Raicu, Gerasim Serb, Mitru Suci, G. Suci, Axente Secula, Ioan Tamaș, Dimitrie Prodanovits, George Feier, Flore Tripa, Petru Trușia, Ilie Ursu, Pascu Ursu, David Ursu, Petru Vasilon, Traian Vărlan, Mihail Velciu, Vasile Bradin, Zaharie Cuparescu, Teodor Magos, Cornel Grozda, Mihail Popovici, Petru Rusu, Thomas O. Horia, Ioan Tatu, Vasile Muntean, Nicolae Poparadu, Aurel Chelniceanu, Stefan Peneș, Teodor Blăgău, Traian Pacu, N. Stana, Onușiu Bulboca.

A prezidat dl *M. Velicu.*

Din raportul direcțiunii prezentat de dl *Sava Raicu* scoatem următoarele cifre privitoare la operațiunile acestui așezământ de frunte financiar-economic:

După acestea, drept rezultat al activității noastre, avem onoare a vă prezenta tabloul operațiunilor din anul 1907.

I. Depuneri.

Starea la 31 Dec. 1906 5574798.02
In anul 1907 s'au depus 3956649.82
Total 9531447.84

In anul 1907 s'au ridicat 3527741.97
Starea la 31 Dec. 1907 6003705.87

Se va edifica, în localitate, un stabiliment de hidoterapie, după ultimul sistem modern, — înlocuind pe cele actuale nu destul de confortabile.

Proiectul construcției a fost deja pus la licitație și mai mulți arhitecți de seamă vor lua parte, concurând.

Tinerimea artistică. Societatea »Tinerimea Artistică« în adunarea sa generală dela 3 Febr. st. n. a decis modificarea statutelor, în vedere de a se permite să la parte la asociație și simplității amatori de artă.

În consecință, adunarea a proclamat ca membrii de onoare pe d-nii: Spiru Haret, Tache Ionescu, Vasile Morțun, Ion Kalinderu, Anastase Simu, Alexandru Vlahuță și Barbu Delavrancea. De asemeni s'a constituit un nou comitet. Pictorul O. Pătrașcu a fost ales prezident. Se știe că »Tinerimea Artistică«, se află pusă sub Augustul Patronagiului al A. S. R. Principesa Maria a României.

Un proiect de lege s'a și depus zilele acestea la Senat, pentru recunoașterea societății ca persoană morală.

Expoziția anuală a »Tinerimei« se va deschide la 9 Martie.

II. Escont.

Starea la 31 Dec. 1906 8445213.34
In an. 907 s'au scontat 29877463.52
Total 38322676.86

In anul 907 s'au achitat 29960166.97
Starea la 31 Dec. 1907 8362509.89

III. Hipoteca.

Starea la 31 Dec. 1906 1428177.—
In an. 1907 s'au acordat 204249.—
Total 1632426.—

In an. 1907 s'au achitat 182423.—
Starea la 31 Dec. 1907 1450003.—

IV. Lombard.

Starea la 31 Dec. 1906 36665.—
In an. 1907 s'au acordat 4930.—
Total 41595.—

In an. 1907 s'au achitat 10640.—
Starea la 31 Dec. 1907 30955.—

V. Circulațiunea cassei.

Starea la 31 Dec. 1906 92796.90
In anul 1907 au intrat 50639858.25
Total 50732655.15

In anul 1907 au ieșit 50553164.41
Starea la 31 Dec. 1907 179490.74

Totala circulație: 148,070.372.73

Pe baza aceasta Vă propunem și rugăm să primiți următoarea distribuție a profitului curat din anul 1907:

Din profitul net de Cor. 185566.73
I. Se dau 5% div. acțion. 60000.—

Restul de Cor. 125566.73

II. Se împarte:

1. 25% fond. de rezervă 31391.68
2. 10% tantiema direcț. 12556.67
3. 2% tant. dir. exec. 2511.32
4. Tant. com. de suprav. 3000.—
5. 4% tantiema funcțion. 5022.64 54482.31

Restul de Cor. 71084.42

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricațiile proprii din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Căcancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

III. Se împarte:

1. 4% supradiv. acțion. 48000—
2. 10% fond. de pens. 710844
3. Scop. filant. cultur. 5000— 6010844

IV. Se trans. în contul venit. 1908 Cor. 1097598

După ce a fost ascultat și primit cu toate glasurile și cu mare însuflețire toate propunerile de mai sus, —

M. Veliciu încheie adunarea cu o vorbire în care, în numele direcțiunii, mulțumeste acționarilor pentru încrederea manifestată față de direcțiune, primind toate propunerile înaintate. Arată marea însemnătate economică a acestui institut și apelează la acționari ca și pe viitor să contribuie la consolidarea și înflorirea »Victoriei«, accentuând că nu se face politică de dividendă, ci politică reală de consolidare a institutului.

Dr. St. C. Pop, în numele acționarilor își exprimă recunoștința acționarilor față de munca cinstită ce s'a săvârșit la acest institut. Iar această muncă, ca vrednicie se împarte între direcțiune, comitetul de supraveghiere și între funcționarii institutului, remarcând între ei pe directorul executiv dr. N. Oncu și neobositul secretar Sava Raicu.

Sava Raicu, bărbatul laborios, care cu legăturile și cunoștințele lui de specialist în ale finanelor și mai ales în urma cunoștințelor ce are în comercializarea afacerilor institutului, a contribuit la întărirea reputațiunii băncii recunoscută azi în toate cercurile financiare ca având o perfectă organizare, — răspunde în numele funcționarilor. Dsa adresează acționarilor cuvinte calde de mulțumire pentru onoarea ce i-s'a făcut corpului funcționarilor. Arată, în acelaș timp, pe înțelesul tuturor, misiunea ce o îndeplinește acest institut în viața economică a poporului nostru.

Acționarii, plăcut impresionați, se despart vădit mulțumiți de dispoziția creată în urma cuvintelor calde și sincere ale merituosului secretar.

Serbarea aceasta a unei munci stăruitoare de douăzeci de ani dă cele mai îndreptățite speranțe pentru viitor. »Victoria« merge înainte cu pași siguri și mari!

Dunărea — Adriatică.

Interviewat de un redactor dela »Bukarester Tagblatt«, dl Emil Costinescu, ministrul de finanțe s'a exprimat astfel relativ la proiectul drumului de fier Dunărea-Adriatică, ce e actualmente la ordinea zilei în presa internațională:

»E o eroare, crezându-se că proiectul drumului de fier Dunărea-Adriatică, e un proiect rus. Rusia, care își are cale maritimă prin Odessa și care dispune de alte porturi în Marea Neagră, nu ar face decât să piardă economicște, când căile drumului de fier costă mult mai mult ca cea maritimă.

»In tot cazul România are tot interesul economic pentru ca linia aceasta să fie deschisă. De altfel România nu își va da concursul la construcția aceasta decât în cazul când va răspunde la interesele sale economice și politice.

»Pentru moment nu ne gândim la construcția liniei în chestiune, căci avem de terminat alte căi de comunicație mult mai importante.

»Observațiile publicate de »Pester Lloyd« cu privire la România sunt cu totul eronate: nici o putere europeană, oricât de mare ar fi, nu va putea negocia cu privire la o cale ferată traversând România, fără ca România să dea în principiu adesiunea la construcția sa.

»Cât privește linia Novi-Bazar-Salonic, Româ-

nia o consideră ca o consecință naturală a aplicării tratatului dela Berlin.

Din punctul de vedere al intereselor naționale noastre în Macedonia, privim cu bucurie, proiectul drumului de fier, din Sandjac, căci e de nădăjduit că noua linie să aducă o ameliorare în starea de lucruri barbară ce domnește acolo și de care are de suferit tot atât de mult, ca și cuțovlahii, toate celelalte naționalități.

Din străinătate.

Nouă conjurație în contra familiei regale din Portugalia. Din Lisabona se telegrafiază cu datul de 25 Februarie că poliția a dat peste niște acte din care se vede clar că în contra familiei regale se plănuiește un nou atentat. S'a mai constatat că asasinii regelui Dom Carlos și ai prințului moștenitor Luis, au fost membrii ai societății secrete »Crucea neagră«. Societatea aceasta a avut intențiunea să stirpească întreaga familie regală. Guvernul a luat cele mai severe măsuri pentru apărarea membrilor familiei. Palatul regal e păzit cu mare strictețată. Noul rege, Manuel, a primit mai multe scrisori, prin care e amenințat că trebuie să moară, dacă nu abdică la tron.

Din Macedonia. Executare. Din Constantinopol se telegrafiază, că Luni a fost spânzurat în Kratova comitagiul bulgar Kalcov, osândit la moarte de tribunalul excepțional.

Bătăie între turci și greci. Trupe turcești au nimicit total o bandă de greci, care venise din Grecia în Macedonia, ca să se dea iar la măceluri. Lupta a fost groaznică, pentru că și dintre turci au căzut 6 morți și mai mulți răniți.

AVIZ!

Abonenții cari nu și-au achitat abonamentul sunt rugați din nou să binevoiască a trimite numai decât, deoarece administrația va sista după 8 zile trimiterea ziarului pe mai departe aceluia, cari nu vor plăti. Ne-am hotărât, că d'aci încolo să nu mai trimitem pe credit. Excepțiune nu putem face cu nimeni.

Administrația ziarului.

Scrisoare din Sebeșul-săsesc.

— 21 Febr. 1908 st. n.

Cauza română în Sebeșul săsesc a trecut în timpul din urmă printr'o criză, care ușor ar fi putut s'o compromită pentru multă vreme, dar din norocire criza aceasta a fost ca o furtună de vară care curăță atmosfera și împropătează aerul. Sunt cunoscute publicului mare întâmplările mai recente de aici pentru aceea nici nu voiesc a le mai reîmprospăta, căci lucrurile urâte trebuie să se uite.

Ca și în alte centre românești cauza comună a națiunii dimpreună cu interesele vitale ale populațiunii române din localitate au suferit mult în urma neînțelegerii dintre bărbații conducători de aici.

Nu înțeleg frecările de partide, căci acestea sunt un malum necessarium pentru lupta socială cari numai atunci devin periculoase și stricăcioase când ajung pe ascuțitul personalităților. E lucru chiar îmbucurător când fiecare individ își formează asupra unor chestiuni păreri sale proprii și încearcă a și-le afirma, dar tot atât de urât lucru e acela când îți orbis la ceva, despre ce singur a trebuit să te convingi că opiniunea publică te desaproabă. Ca membru al unei societăți organizate nu-i iertat să te dușmănești cu adversarii de principii și să ajungi la ură perso-

nală încât nici să nu stai de vorbă unul cu altul. Demnă pentru oameni cu cultură e numai lupta cu armele spiritului, la astfel de luptă poți fi prieten și cu adversarii și astfel ar fi frumos să fie și aici.

Dar există peste tot societate organizată în Sebeșul săsesc? Unii susțin că da, alții zic că nu există. Cei cari neagă existența aceleia își susțin afirmațiunile prin vorbe, ceilalți o probează prin fapte.

Eu cred, că acolo unde membrii români din reprezentanța orașenească nu fac nici un pas fără a se constătuți prealabil, unde există casină, așezată într'una din salet primului hotel de aici, la care zilnic se întâlnesc bărbații inteligenți din jur, unde întreagă presa românească din patrie și mai multe ziare germane și maghiare sunt puse la dispozițiunea membrilor și cercetărilor casinei, unde seară de seară convine o parte însemnată din inteligența de aici petrecându și orele înainte de cină sau cu câte un joc social amuzant sau agitându-se în discuții variate și folositoare, unde cu tot prilejul se cumpănesc toate posibilitățile, cari ar putea duce la o muncă rodnică și folositoare populațiunii de aici și peste tot orașului Sebeș, — zic deci, că acolo unde sunt date aceste condițiuni se poate vorbi de existența unei societăți organizate.

Am aflat de potrivit a spune cele de sus mai cu seamă în timpul de față, când în toată lumea românească se bucură ca dintr'un suflet: Să ne organizăm!

Glasul acesta de alarmă a trezit de nou dorința de încheiere și întărire în cei mai mulți membri ai inteligenței române de aici și acum cu fală și cu mândrie putem vesti lumii românești, că Sebeșul-săsesc se deșteaptă la o viață nouă.

Casina română care tângise în timpul din urmă s'a adus iarăș la viață și în adunarea sa generală ordinară, ce a avut loc în localul casinei la hotelul »Leul de aur« în 20 l. c. la orele 5 seara s'a organizat de nou, punând în fruntea sa pe membri aceia cari niciodată nu au șovăit când au fost vorba de împlinirea datorinței ș. a. au fost aleși: președinte, Vasile Aldea, vice-președinte, dr. N. Lazar, notar-bibliotecar, Ioan Băilă, iar membri în comitet: Sergiu Medean, Al. Dobrescu, Avram David, dr. Atanasiu Moga, Samuilă Roșu și P. Opincariu, iar suplentești: Ioan Ursu, Ambrosie Tătar și Corneliu Isac.

Conduși de principiul că în unire e puterea, casina română s'a înfrățit cu reuniunea meseriașilor »Andreiana« punând acestea la dispoziție localul său dimpreună cu toate ziarele abonate. Astfel li-se dă măestrilor și tinerilor noștri sodali prilej a și înmulți cunoștințele și a intra în legături mai strânse cu membri casinei române. Evident că câștigul pentru dânsii este foarte mare. Iar membri casinei sunt mângăiați că pot da sprijinul aceluia cari sunt îndreptății a-l pretinde.

Dar fiindcă pe steagul casinei române reorganizate stă scris între alte devize și »democrația«, pentru viitor s'au luat în planul de acțiune mai multe dispozițiuni pentru înființarea unor instituțiuni folositoare poporului de aici.

Deoarece cunoaștem apăsătorile bărbaților puși în fruntea casinei nici nu ne mai putem îndoi că zorile unul viitor mai frumos s'au ivit și că ceace și-au propus vor și realiza. Reorganizarea aceasta a societății românești dintr'un centru atât de însemnat ca Sebeșul-săsesc a făcut atât asupra populațiunii din loc cât și asupra inteligenții din jur, impresie bună.

A și fost timpul suprem să se facă ceva, căci altcum ne ar fi aflat organizarea generală destrămați și desorientați.

I. D.

Dela judecătoria.

§ **Slovac condamnat.** Din Rosenberg se telegrafiază că tribunalul din Presburg a osândit ieri la 2 luni temniță ordinară pe preotul slovac *Eduard Sándorfi*, pentru că a numit, într'un articol publicat în ziarul naționalist slovac »Ludove Noviny« pe fostul deputat Juriga — martirul națiunii slovace.

Trăiască libertatea de presă ungurească!

NOUȚĂȚI.

ARAD, 26 Februarie n. 1908.

— **Știre personală.** Din Budapesta ni-se vestește, că dl *V. Goldis*, deputatul Radnei, care fusese bolnav, acum este atât de bine, încât azi a luat parte la lupta din dietă.

— Tot așa, dl dr. *N. Oncu*, care e dus de trei săptămâni la Mentone (în Franța) pentru înțărarea sănătății, se simte perfect de bine.

— **Nou procuror regesc în Oradea-mare.** Monitorul oficial de ieri publică un prealalt autograf prin care regele numește pe subprocurorul *Barothy Pál*, procuror regesc în Oradea-mare.

Sperăm c'om avea și noi fericirea să-l cunoaștem mai de aproape.

— **Din Oradea** ni-se scrie că nu numai românii d'acolo, dar și cei din întreg comitatul se pregătesc pentru a-și da întâlnire la 5 Martie, când se va ține concertul împreună cu dans despre care am mai scris deja. Președintele »Hilariei«, dl dr. *Aurel Lazar* și comitetul întreg își dă toate silințele ca succesul să fie asigurat și, desigur, toți românii cărturari vor grăbi să ia parte la aceasta serbare culturală și socială română.

— **O știre îmbucurătoare** avem de înregistrat pe ziua de azi, scrie »Gazeta T.« Ministrul reg. de culte, după diferite intervenții și după ce dl *Z. Bărsan* s'a prezentat și în persoană ministrului, a dat dlui și dnei *Z. Bărsan* permisiunea să facă turneuri teatrale prin Ungaria, neîmpedcați de autoritățile locale. Actul, prin care se acordă această licență, a sosit azi la Brașov și dl *Z. Bărsan* a fost încunoișințat telegrafic despre rezultatul obținut. Știrea aceasta, suntem convinși, va fi salutăată cu bucurie de toți românii și sperăm că artiștii noștri vor începe cât de curând turneul anunțat.

— **Nouă înșelătorie de bancă.** Poliția din Szabadka a arestat luni după amiază, la cererea procuraturii, pe directorul băncii de acolo »Bácskai Hitelbank« *Füredi Jakó*, pentru înșelătorie și falsificare de acte. În urma cercetării s'a adevărat că acuzele ridicate în contra lui *Füredi* sunt bazate, ba au o iconă cu mult mai tristă, care numai mai târziu va ajunge la lumina zilei. Banca s'a înființat cu un capital de 100.000 cor. pe hârtie numai, căci nici odată n'a dispus de o sumă așa mare. Mai târziu șarlatanul *Füredi* a schimbat caracterul institutului, făcând o din țărășie societate pe acții, cu un capital de 500.000 cor. tot numai pe hârtie, ca astfel să câștige încrederea publicului, orbit de mișcarea directorului, care astfel speră să ajungă la bani mulți.

Ca încrederea față de institut să fie și mai mare, *Füredi* a înființat mai multe filiale în centru și în provincie. În Băcstopoia a ridicat un institut de măritare a fetelor și cum aici avea lipsă de bani mulți a falsificat un libel de bancă despre 200.000 cor.

În vara anului trecut, când cu criza financiară din întreaga lume, *Füredi* a pus în circulație două libele de bancă falsificate, unul despre 15.000 cor., iar altul despre 22.000 cor., amănetați la un neguțator, *Techler* din Oradea mare, pentru 10.000 cor.

În urma marilor șarlatani, în toamna anului trecut nu mai eră nici o para în casa institutului și astfel strâns rău *Füredi* a călătorit cu doi membri ai direcțiunii la Viena, și au cumpărat dela un neguțator de pânză de acolo, pânză în preț de 42.000 cor., se înțelege în contul băncii. În data ce a sosit pânza, *Füredi* a amănetaț-o pentru 10.000 cor., iar pe seama neguțatorului a deschis la banca lui un cont curent de 100.000 cor.; neguțatorul n'a luat însă în considerare cont curentul fiindcă banca nu avea capital social. A deschis apoi un nou cont-curent de 100.000 cor. și a vândut un teritoriu cu pădure din Torontai fără nici o valoare, pentru 60.000 coroane.

Șarlatanul stă acum la răcoare, de vreme ce cercetarea decurge. Se așteaptă noi descoperiri și noul arestări.

— **Wekerle și Barabás în Viena.** »Bud. Tud.« are informația că ministrul președinte *Wekerle*, *Barabás*, președintele delegației ungare și alți delegați au plecat azi dimineață, la Viena, ca să ia parte la prânzul de curte dat în onoarea delegațiilor. *Wekerle* va fi primit și în audiență de *M. Sa*, ca să raporteze despre chestiile dela ordinea zilei. Asemenea va confera și cu ministrul comun de războiu *Schönaich*, despre leaful ofițerilor. Prim-ministrul se va reîntoarce Vineri la Budapesta, iar *Lunla* viltoare va pleca cu delegații la Viena.

Asta le trebuia leilor *kossuthiști*, să ciocnească păharele la masa împărătească; ei, — și fotoliu de catifea roșie, iar tu »nație« faci și rabdă. Olay, cel cu daravera lui la prânzul de curte din anul trecut n'o să ia și el parte?

— **Disciplinarul duor avocați români.** Ca iubita viță a lui *Árpád* să fie cu desăvârșire mântuită de »primejdia valahă« comisia disciplinară a camerei avocațiale din comitatul Timișorului nu s'a lăsat mai pe jos decât curtea cu jurați tot de acolo, care-i osândise la luni de temniță pentru »agitație« ci în ședința sa de Sâmbătă a pedepsit cu câte 100 cor. pe avocații din Lugoj *dr. St. Petrovici*, deputat și *dr. Cornel Jurca*.

După ce domnil *dr. Petroviciu* și *dr. Jurca* au suferit, cel dintâlu 6 luni, iar al doilea 8 luni temniță și au plătit mii de coroane amendă și spese de proces, vor mai plăti și cea sută de coroane fiecare, ca astfel patria și nația și tot să fie salvat.

— **În adunarea generală a »Patriei« din Blaj**, ținută în 15 l. c. n. s'au votat pentru scopuri de binefacere 333422 cor. și anume: Fondului pentru spitalul studenților cor. 1500, casei 400 cor., bisericilor din Bucurde și Oăștie câte 100 cor., Mesei studenților din Blaj 200, din Cluj 100 cor., școlii de fetițe din Blaj 150 cor. Internatului preparandial și școlii săraci câte 100 cor., școlii de meserii, reuniunii pompierilor și meseriașilor câte 50 cor., la dispoziția direcțiunii 43422 cor.

— **Ursul din Roma.** Roma care își avea deja lupoaica sa istorică, vulturul din capitolu și leii din Meneliek, va avea și un urs ca și Berna capitala vecină.

Noul conziliu comunal, al cărui modernism se afirmă în fiecare zi, satisfacând dorințele locuitorilor, într'o ședință solemnă a și decis achiziția ursului. Noul mosafir al cetății eterne își va avea locul definitiv, stabilit în grădina lacurilor din Vila Borghese.

— **Logodnă.** Anunțăm cu plăcere logodna d-soarei *Veturia Oașca*, fiica învățătorului *Oașca* dia Pâncota cu dl *Ioan Maria*, învățător în Șe-preuș.

Sincere felicitări.

— **Cazuri de moarte.** Primim următoarele anunțuri funebreale: Cuprins de nemărginită durere, aduc la cunoștința tuturor consăngenilor, prietenilor și cunoscuților moartea prea iubitei mela soții *Maria Popovici* născ. *Bogoevici* urmată după un morb greu și îndelungat și după împărtășirea cu sfânta taină a cuminecătorei, în al 63-lea an al etății, luni în 11/24 Februarie la 5 ore după amiază. Rămășițele pământești ale scumpel defuncte se vor așeza spre vecnică odihnă azi, Mercuri, în 13/26 Februarie 1908, după amiază la 3 ore, în cripta familiară din cimiterul gr.-or. român din Orșova. — Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! *Mihail Popovici*, protopresbiter.

Trimitem venerabilului nostru amic sincere condolențe!

— *Daniil Constantinescu*, preot i. r., asesor prof., conducătorul filialei »Cordiana«, membru al congregațiunii comitatense etc., a adormit în Domnul, Duminecă în 10/23 Februarie 1908 în al vieții, 33 al preoției și 34-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpiului defunct se vor așeza spre vecnică odihnă azi, Mercuri, în 26 Februarie st. n. în cimiterul din Ighisdorf. — Trimitem celor întristați sincere condolențe.

— **Iar emigrează.** Sâmbătă vor pleca cu vaporul »Panonia«, din Fiume spre America 200

emigranți. Cu toate știrile triste ce ne vin aproape zilnic despre soarta nefericită a emigranților în America emigrarea nu încetează, semn că la pieptul rece al patriei mume, iubita Ungarie, nu mai află mângâiere.

— **Rătăcire mare.** Ni-se trimite o invitație ungurească despre balul ce s'a dat la Gherla în 22 c. de către »Székely Társaság«-ul d'acolo. În comitetul aranjator găsim pe următorii români: *dr. I. Boca*, avocat în Dej, *Andrei Todoran*, librar român, *Augustin Pordea*, candidat de avocat, *dr. Iuliu Pordea*, avocat în Cluj, *Ioan Pordea*, *Valer Roman* și *Iosif Todoran*.

Cum au ajuns acești români în — țărăța seculască?!

— **Iarăși tulipan în Cacova.** Ni-se scrie: Dl părinte *Ș. Bălan* din Cacova se scuză că n'a avut nici o cunoștință despre hotărîrea comitetului Casinei referitoare la protejarea tulipanului. Bine, dar ce o să zică celalalți doi domni preoți și doi învățători membri al comitetului Casinei? Iar dl părinte *Bălan* ca membru al Casinei de ce n'a aflat nici un cuvânt de protestare? De ce a hotărît comitetul că »Tribuna« să nu se mai aboneze dacă nu va da afară pe autor? Oare crede comitetul »Leseverinului« că poate teroriza ca în Rusia pe cei ce volesc să curețe moravurile pestrițe din Cacova? Dacă voiți mai multe domnilor din comitet reflectați și la aceasta.

— **Bandit celebru.** *Raisouli*, celebrul bandit marocan, va apărea într'un circ din Londra.

Prin intermediul unui înalt funcționar s'au angajat negocieri, în sensul acesta. Brigandul a consimțit să fie dus în Anglita, dacă ministrul afacerilor străine îi garantează că viața sa va fi în siguranță, cerând în același timp ca un funcționar autorizat să vie a l lua din Maroc. Foreign — oficiul a acceptat condițiunile.

Directorul Hipodromului a și plecat prin Himalaia, în Tanger. De acolo în Maroc, apoi la o depărtare de o sută de kilometri, va găsi pe *Raisouli*. Se crede că el își va lua în Anglia și femeile.

La început el va apărea în hipodrom într'o fantazie intitulată »Jocul pudrei« și va fi încunjurat de dolprezece arabi.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub această nume de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine au lubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebunțeze acest săpun, numai ca să-l tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește *Szabó Béla* fabricant de săpun de toaletă, *Miskolcz*. Se poate săpăta în Arad în drogheria lui *Vojtek și Weisz*, Lugoj în farmacia lui *Fischer János*, Timișoara în prăvălia lui *Wisemayr Ferencz*.

— **Matzky Károly**, cofetar în Arad, recomandă pentru sezonul carnavalului cele mai fine prăjituri de thee și bomboane. Fabricație proprie.

Felurimi.

Contra corsetului. În Germania, de câțiva ani se face o propagandă foarte activă, contra corsetului și în special contra întrebunțării lui, de tinerele fete ce frecventează școala.

Această propagandă a avut un prim rezultat în Baden. Consiliul superior al Instrucțiunii publice a interzis în mod absolut întrebunțarea corsetului în timpul gimnasticii. Elevelor li-se impun a purta bluze largi, pentruca toate mișcările să le fie întru totul comode.

Concert, petreceri.

Corul bisericii gr.-or. române din Mercurea invită la producțiunea teatrală împreună cu cântări ce se va aranja Duminecă, în 1 Martie st. n. 1908 în localul școlii gr. or. din Mercurea. Începutul la 7 ore seara.

— **Epitropia parohială gr.-or. română din Orașița-rom.** Invită la petrecerea populară ce se va aranja Duminecă, în 17 Februarie (1 Martie n.) 1908 în localul dlui *Iosif Nedici* din localitate. Începutul la 8 ore seara.

— Tinerimea română din Cluj invită la balul ce va avea loc la 6 Martie st. n. 1908 în sala cea mare a Redoutei orășenești. Inceputul la orele 8 seara. Venitul curat se va da pentru gimnaziul din Brad.

„Trăiască obstrucția!“...

— Raport telefonic din Cameră. —

Budapesta, 26 Februarie.

În ședința de azi prezidează Justh și după el Návay.

Ședința începe la orele 10.

Dintre naționaliști sunt de față: Vasile Goldiș, dr. I. Maniu, dr. Vaida, dr. Vlad, dr. V. Lucaciu, dr. Pop, Brediceanu, dr. Petroviciu, Polyt, Hodja, Bella, Skiciak, Mrksici, Kollar și Blaho.

Intreaga opoziție — unguri și naționaliști — stau în centrul camerei. De pe culcuare opozanții au intrat în ședință strigând: »Trăiască obstrucția!«...

Cel dintâiu vorbește Babocsay, dizident. El respinge proiectul de revizuire a regulamentului dietei, pentru că țintește la nimicirea libertății cuvântului, e anticonstituțional. Spune că a ieșit din partidul kossuthist pentru că matadorii și-au tradat principiile, au închinat steagul în fața Vienei.

Pető (democrat) vorbește trei ore întregi, cu o extraordinară putere de argumentare și des aplaudat de întreaga opoziție. Arată că partidul popular de odinioară a decăzut într'un chip rușinos. Cei cari erau sărbătoriți ca apărători ai libertăților publice, au înjosit parlamentul la o simplă fabrică de votare, din deputații reprezentanți ai voinții poporului s'au făcut unelte ale guvernului (aplaude între naționalități).

Protestează din resputeri contra revizuirii regulamentului camerei, căci astfel s'ar face cu neputință orice opoziție, ceea ce nu s'a întâmplat în nici un parlament din lume.

Ironizează cumplit detestabila atitudine a majorității și a șefilor ei.

Fac mare impresie îndeosebi următoarele cuvinte:

»Ziceți că revizuiți regulamentul camerei în vederea greutății ce v'ar face croații. Dar asta este o apucătură nedeamnă, căci ei și așa nu o să poată lua parte la discuția proiectului pentru sufragiul universal, fiind aceasta o chestie a noastră internă, care pe ei nu-i privește!« (Aplauze în centru).

Aprobă o revizuire până la un punct oarecare, dar și asta numai după ce întâi se va fi dat sufragiul universal. Numai o nouă dietă, democratică, are dreptul să facă această revizie și anume o dietă aleasă pe temeiul sufragiului universal, după comună și secret (aplaude în centru).

În Andrassy n'avem încredere, nu-i putem deci încredința mijloace pe cari să le folosească împotriva drepturilor reprezentanților poporului. Iată de ce vom lupta cu toate puterile contra revizuirii regulamentului dietei.

Dacă s'ar admite actualul proiect, s'ar pune capăt până și celei mai nobile lupte opoziționale.

»Faceți rău — zice — că întăriți astfel sentimentele democratice. Istoria ne e martoră, că poporul întotdeauna rupe zăgazurile strimte, meșteșugite, milioanele de cetățeni se vor simți îndemnați să măture cu atât mai iute pe cei dela putere, cu cât aceștia sunt mai reacționari.«

Vorbește admirabil despre necesitatea sufragiului universal, despre dreptul ce-l are și masa mare a cetățenilor de a lua parte la afacerile publice.

Face o potrivită comparație între căderea lui Tisza dela putere și venirea lui Andrassy la putere și între cele petrecute în marea revoluție, când după Robespierre a urmat la esafod — Danton... Așa, după Tisza trebuie să cadă și Andrassy.

(Terminând, opoziția întreagă îi face ovațiuni).

Urmează interpelările, și anume alui Brodi în chestia emigrărilor, alui Hugo Laehne asupra pangermanizmului șvabilor din Banat; Lengyel Zoltán interpelează asupra numirilor kossuthiștilor (deputați) în diferite slujbe, iar Nagy György în chestia acordărilor de nobleț și alte titluri.

Ședința se ridică la orele 2.

Dela clubul parlamentar.

— Prin telefon. —

Budapesta, 26 Februarie. Senzația zilei este revenirea între luptători a deputatului V. Goldiș, care fusese destul de greu bolnav. Tot așa de bună impresie a făcut participarea în număr atât de frumos a deputaților la ședința de azi.

De altfel chestia care discută mai mult și preocupă spiritele, atât în presă cât și pe culcuarele dietei, este vorbirea rășboinică a ministrului de interne Andrassy.

Economie.

— Rectificare. Ni-se cere publicarea următoarelor: În raportul ce l-am publicat în nrul 33 al ziarului nostru asupra adunării generale a »Ardelenei« la rubrica Economiei s'a strecurat o mică eroare și anume la p. IV al proiectului pe emisiune. Textul în felul publicat de dv. este cel propus de direcțiune. Adunarea generală însă a modificat acest text în acel înțeles că »acțiunile rămase nevotate să le vândă direcțiunea din mână liberă dar cel puțin cu 180 cor. bucata.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 26 Febr. 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	23.24—23.26
Secară pe Apr.	20.54—20.56
Ovăș pe Apr.	15.38—15.40
Cucuruz pe Mai 1908	13.08—13.10

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	23.30—23.32
Secară pe Apr.	20.58—20.60
Ovăș pe Apr.	15.36—15.38
Cucuruz pe Mai 1908	13.12—13.14

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu

de Tisa — — — —	22 K.	10—23 K.	70 fl.
Din comitatul Albel — — — —	22	40—23	30
De Pesta — — — —	21	80—23	40
Bănățenesc — — — —	22	30—23	10
De Bacica — — — —	22	50—23	25
Săcară — — — —	20	—20	10
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15	—15	20
» de cvalitatea II — — — —	14	80—15	—
Ovăș » » I — — — —	15	90—16	20
» » » II — — — —	15	40—15	60
Cucuruz vechiu — — — —	—	—	—
» nou — — — —	13	30—13	50

BIBLIOGRAFIE.

A apărut și se află de vânzare la Inst. de arte grafice »Minerva« București, Bulevardul Academiei 3, România următoarele cărți:

1. »Pe lângă Vatră«, plide și glume țărănești de Ioan Adam. Prețul 1.50 cor.
2. »Năzuinți«, povestiri, de Ioan Adam, prețu 1.50 cor.
3. »Martirii«, de Constanța Hodoș, prețul 1.50 coroane.
4. »Naționalitate în artă«, principii, fapte, concluziuni, A. C. Cuza, prețul 1.50 cor.
5. »Teatru«, opere complete, I. L. Caragiale, prețul 2 cor.
6. »Nuvele«, I. Slavici, prețul 1.50 cor.
7. »Teatru, opere complete«, volumul VI., Alexandru, prețul 1.50 cor.
8. »Pe drumul Bărăganului«, C. Sandu Alde, prețul 1.50 cor.
9. »Clipe de lniște«, A. Vlahuță, prețul 1.50 cor.
10. »Insemnarea lui Neculai Manea«, de M. Sadoveanu, prețul 2 cor.

Emulsiunea lui SCOTT

are un efect întăritor, neîntrecut asupra întregului organism; vindecă și întărește plămânii. Emulsiunea SCOTT vindecă tusea și răceala cea mai îndărătnică în timpul cel mai scurt. Chiar și starea fizică a celor tuberculoși ușurează



EMULSIUNEA SCOTT

presupunând că se folosește la timp în cazul acesta vindecă definitiv.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Se află în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

Poșta Redacției.

Oaspe, Pesac. Am scris de atâtea ori și a de hotărât contra »csárdásului« în petreceri mânești, încât n'am mai socotit de lipsă să ocupăm pe larg cu prilejul celor publicate de pre »csárdásul« D. Voastră. Nicl din compzanță nu admitem și blamăm purtarea »juristului«. Chestia cu »pălmuța« nu se poate publi

Poșta Administrației.

Dionisie Ardelean, Deva Mulțumitele publice și suprasolvirile numai cu taxă se pot publica. O. C. Nicula. Trimitem bucuros. Literele fășie însămnă ruta poștei.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor proprietar George Nichin.

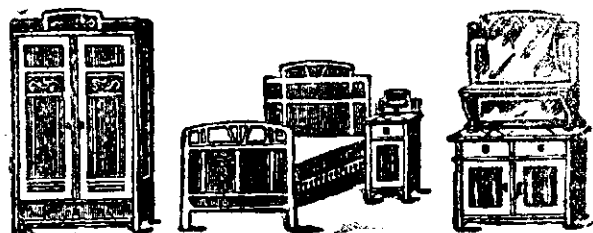
Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

AVIZ.

Aduc la prețuita cunoștință al on. public românesc din Oradea-mare și jur, că bine-meritul nostru bărbat **Iosif Roman, avocat în Oradea-mare**, în urma bătrâneții adânci și al unui morb lung suferit încurând a sistat cu ziua de azi praxa advocațională predându-și cancelaria subscrisului. Rog deci pe toți aceia cari sunt interesați în vre-o cauză din cancelaria dlui Roman, să binevoiască de-acum înainte a se adresa direct la cancelaria subscrisului pe strada Teleki Nr. 5. etagiul I.

Oradea-mare, 22 faur 1908. n.

Dr. Nestor Porumb,
advocat.



Fabrică de mobile.

Cele mai iftin isvor de a procura mobile e în **TIMIȘIORA.**

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mirese, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru biurouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după deseme date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

In așteptarea comandelor, rămân cu deosebită stîmă:

FORMAYER ALBERT

fabricant de mobile în

Temesvár **Oravicza**
Gyárváros, 3 király-u. 8. Pá-uteza.

In atențiunea

proprietarilor de pământ, notarilor, învățătorilor și a publicului călător!

In cafeneaua mea

„MOTOR“

Arad, str. Boros Béni (casa Vanicsek)

(In apropierea gării de motor), ori cine se poate distra plăcut — In toată ziua muzică.

Buffé rece și beuturi excelente.

Prețuri solide și serviciu punctual.

Deschis până dimineața.

Rugând sprijinul tuturora, sunt

cu stîmă:

Lukács Fülöp Lajos.
cafegiu.

DISTINS CU PRIMA DIPLOMĂ.

Szikszay József

fabricant de instrumente muzicale

Nagyvárad, Nagy Sándor u. 1. (Fő-utca sark.)

Recomandă

VIOLINELE

fabricație proprie,

precum și alte instrumente, așa

instrumente de suflare

din lemn și alamă,

harmonice, flașnetă, fluere,

ocarine, citere, cimbale.

Tot așa primește repararea a tot felul de instrumente cu prețuri ieftine și

lucrate artistice.

Repararea de orgă mare și harmonium.



Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégzesz).

E singura mângăiere pentru cei ce suferă de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélceh îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață

l'am primit cu mulțămă; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durerea de cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce suferă.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de al.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul **Spirit de gheață** a întrecut D-Tale toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stîmă

Kékellő

Josif László, paroch

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de gheață (jégzesz)

cu întoarcerea postei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

Atkár

Bander Gábor, măsar

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțămă, prin cari e laudat **spiritul de gheață.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 6 sticle mici se poate trimite.

Să ne ferim de imitațiuni.

Iosif Resch

fabricant de lumini de ceară.

Zombor (Bácska).

Luminări de ceară de albine de St. Jerom, 1 klg. 5 cor. 60 fil.

Luminări de calitate I. 80%, ceară de albine 1 klg. 4 cor. 40 fil.

Calitatea II. 1 klg. 3 cor. 80 fil. Calitatea III. 3 cor. 20 fil.

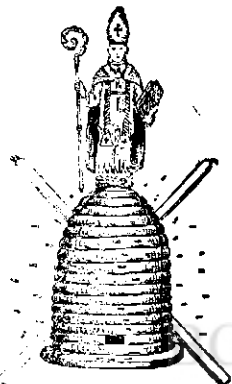
Luminări de ceară artificială 1 klg. 2 80.

Luminări de ceară galbină 1 klg. I. calitate 4 cor. 40 fil.

Vertelnițe de aprins bucata 30 fil.

Grana incenzi aurit cu 20 fil.

Vată de botoz 10 deca cu 80 fileri.



Condiții de expediție:

Luminările de ceară dela 4 klg. în sus se trimit în pachete porto franco.

Igaz Sándor

orasornicar și giuvaergiu

ARAD, Piața Libertății

angă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără pentru prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca'n America, dacă se ocupă cu industria noastră de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Ungaria de Sud de mașină de împletit în casă

Ötögép vállalat, Szeged,

strada Iskola nr. 18.

Cea mai mare fabrică de ceasuri de turn
din Ungaria aranjată cu putere de aburi.

BODICS SÁNDOR,

turnătorie de clopote și ceasornice de turn
BAJA (BACICA).

Recomandă îndeosebi cele mai perfecte

● CEASURI DE TURN ●

pentru biserici, primării, castele, școli și fabrici,
etc. cu construcție perfectă și nouă de tot și în
prelucrare solidă. — Afară de aceea atrage lua-
rea aminte a onorațiilor preoți și a onoratorilor
comitetei bisericesti asupra

MAREI TURNĂTORII DE CLOPOTE.

Pregătește clopote în toate mărimile după acor-
duri recerute. Se reînnoiesc și repară clopote vechi;
afară de aceasta se repară ciasurile de turn pe
lângă chezașie. — Onoratele comitete și pleba-
nii, precum și curatorii primesc avantajul de a
plăti în rate. Servesc, la dorință, cu budget, gratis.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

≡ Prețul unei sticle 2 coroane. ≡

Contra

supărărilor reumatice

este escelentă

Spirtul Reuma

Încercat de atâtea ori cu succes.

≡ Prețul unei sticle 80 fileri. ≡

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

In atențiunea proprietarilor de mașini agricole și mori!!

Mă angajez să fac tot felul de lucruri de măsur
pentru mașini agricole și aranjări de mori, cu
prețurile cele mai moderate.

Pentru lucruri în provincie mă duc ori unde
în persoană.

Solicitând binevoitoarea încredere.

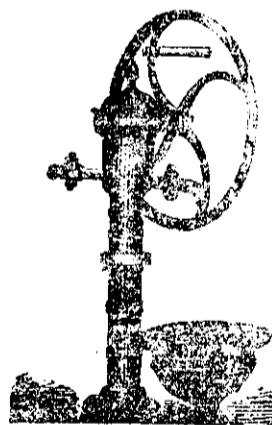
Sunt cu deosebită stimă:

KAMISITY SCh. JÁNOS,

măiestru de mașini agricole și mori.

UJVIDÉK, Temerin utca 36.

Pompe de fântâni artezice și artificiale



cu presiune înaltă și mică, cu toate
sistemele.

Aranjarea de părți constituante de
pompe, motoare de îmblățit, de mori
și agricole. Repararea basinelor de
apă și a pompelor.

Jeszenovits Miklós

atelierul de pompe și mașini de fabrici,
turnătorie.

Szabadka, régi Szénatéren.

Servim cu plăcere planuri și tabloul cheltuelilor.



Preparațiuni de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás fürdő

noi araniamente

expediază în afară de cartel o cantitate ori cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

natural, chemic, din isvorul de acid-carbonic din băile
Buziaș, pentru prepararea apei gazoasă (soda)
pentru restauratori și alte scopuri industriale.

Nu se poate confunda cu acidul-carbonic artificial care e mai
fără spor. ● Serviciu de încredere, conștiincios!

Ape minerale și medicale de Buziaș

in sticle de 1 și de 1/2 litre.

Au un efect neîntrecut pentru boale de inimă, rinichi și beșică.

Apă de masă de prima calitate!

Lămuriri servește cu plăcere:

„Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szállítási telepe Buziásfürdőn”.

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban 18.

Se caută reprezentanți isteți din loc.



Cine dorește ghete

= frumoase și trainice să se adreseze lui

Bolezni Antal

pantofar de dame și domn. (Arad, Salacuta
No. 2.) unde se face tot felul de ghete și pentru
cel mai gingaș picior.

Comandele din provincie se săvârșete
prompt.

La administrația ziarului »Tribuna»
se află de vânzare:

1. »Calendarul Național» pe 1908.
2. Calend. »Poporului Român» pe 1908.
3. »Calendarul Diecesan» pe 1908.